

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**HORATII TVRSELLINI || ROMANI || E SOCIETATE IESV ||
LAVRETANAE HISTORIAE || LIBRI QVINQVE. ||**

Torsellini, Orazio

Romae, 1597

Cap. 21. Clementis VIII. Pont. Max. Indulgentiæ, & viroru[m] illustrium
dona.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64112](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64112)

Præcipua Clementis Octavi Indulgentia.
Cap. XXI.

ANnuum Gregorij xiiij. Pontificatum Innocentius IX. menstruus ferme Pontifex excepit, quem coeptis ingentibus clarum subita mors præripiens, eximiam bonorum fefellit spem. Innocentio Clemens viij. subrogatus paterna prouidentia nobilis. Is quippe annonæ caritatem improbitate hominum auctam sua sedulitate laxauit: grassatoribus de medio sublatis, obsessas aperuit vias magno Lauretanæ peregrinationis bono. Idem ab insita pietate erga Deiparam Virginem, Lauretanam, Aedem insigni Indulgentiarum beneficio cumulauit; vt nihil iam adijci posse videatur. Haud ignarus erat Lauretanum templum quouis anni tempore ab aduenis celebrari. Superiorum Pontificum Indulgentias certis definitas temporibus videbat. Indignum rebatur complures peregrinorum per hyemem tot tantisque itinerum laboribus periculisque perfunctos à Virgine Lauretana discedere Indulgentiarum expertes. præsertim ita tradito more, vt nullum Lauretanæ peregrinationis munus tam solemne esset, quam animos sacra confessione impensius expiandi, nouæque in posterum vitæ instituendæ. Itaque Clemens Pont. optimum ratus, ac B. Mariæ decorum, neminem ab ea tristem discedere; omnibus quocumque anni tempore Lauretanam Virginis cellam rite adeuntibus delictorum omnium veniam benignissime concessit. Quin etiam permisit, vt dies translata in Picenum Sacræ Domus quotannis Laureti celebraretur Quarto Id. Decembris. Inter hæc confluentibus vndique agminibus conuenarum, vetus Lauretanæ maiestatis nitor, ac species restitui coepta. Nec modo studia hominum, sed etiam vota, donaque temporum difficultate creuerunt. Cardinalis

Sfon-

Card. Sfondrati Dona.

Sfondratus ad Bononiensem legationem proficiscens Lauretum diuertit. Ibi Deipara enixe salutata, ingens eum cupido incessit Lauretanam effigiem propius contemplandi. Igitur scalis admotis, venerabundus ascendit. Beatæ Virginis lineamenta, diu multumque contemplatus, anulum egregium, Cardinalatus insigne, clam sibimet detrahit: & B. Mariæ dicatum descendens relinquit, siue religionis erga illam suæ pignus, siue illius erga se patronij argumentum. Annulus est aureus egregio adamantem illustris, quingentis aureis æstimatur. Hæc autem præcipua Cardinalis Sfondrati laus. Intra biennium ter Lauretanam Virginem ex itinere interuisit: tribusque eam eximijs muneribus coluit, adeo pium eius animum augustissimæ cellæ dulcedo ceperat. Eodem quippe anno Bononia Romam remigrans Lauretum ad Patronam suam salutandam reuertit, nec apparuit in eius conspectu vacuus. Crucem auream octo pulcherrimis smaragdibus visendam B. Virgini consecrauit. Ea crux quatuor circiter aureorum millibus esse perhibetur. pendet ex opulentissimo Deiparæ torque gemmato, egregium eius ornamentum. Insequenti deinde anno Cardinalis Sfondratus Mediolanum repetens Lauretanam reuisit Virginem, eique anulum aureum eximio adamante insignem dono dedit. Adamas humano vngue maior est, qui Christi pueri digito infertus, luminum repercussu, velut sidus emicat, hoc insignius donum, quod ad id ipsum ab illo emptum duobus aureorum millibus constat. Adamantem porrò alium aureo illigatum annulo Antonius Parauicinus Cremonensis donum tulit, pari fortasse animo, sed precio haudquam pari: aureis circiter centum æstimatum ferunt. Cardinalis inde Lotharingus multiplex regiæ opulentiaë munus per certos homines misit, crucem chrystallinam cum aurea Christi effigie, calicem item aureum pede suffultum chrystallino, candelabra duo, binos vrceolos cum polubro, vasculum aquæ lustralis cum suo aspergillo, pixidem,

Anton. Parauicini D.

Card. Lotaringi D.

dem, paciferamque imaginem, omnia è nobili cryſtallo, auro, electroque perfecta: binis ternisue aureorum millibus æſtimantur. Cardinalis Cæſij hæredes picturam textilem eximiam dono dederunt. In ea Lauretanæ Virginis imago viſitur tecto inſidentis, multis circa Angelis affictis. opus omnino egregium, totum ſerico, auroque contextum. ternos fere cubitus quaqua verſus patet. Deiparæ porro, & Angelorum imagines tanto artificio expreſſæ, vt ſpirare videantur. Cardinalis Ruſticucius aræ, & ſacerdotis veſtes argenteas, Lauretanæ Virginis effigie, & gentis ſuæ inſignibus conſpicias, donum attulit. Victorius Labdamarus Laudeniſis aræ ornatum egregium ex veſte argentea, criſpo opere, floribusque eminentibus inſignem: alterum aræ ornatum Princeps Venuſinus ex Attalica veſte auro criſpante diſtincta. Iaſon Villanus ciuis Bononiensis ſacerdotalem ornatum ex veſte Attalica, criſpo auro, & gentilitijs inſignibus nobilem. Bernardus Strozius Florentinus duas altarium, totidem ſacerdotum veſtes auro, argentoque fulgentes. Marchio Riani ſacerdotis, miniſtrorumque ſolenni ritu operantium argenteas veſtes ſericis floſculis, iuſta per interualla conſperſas. Super hæc Episcopale amiculū cõſimili materia atque opere. Lucas Turregianus Florétinus, aræ, ac ſacerdotis ornatū ex argenteo textili, quod ingentes aurei flores criſpanti opere diſtinguunt. Ferdinandus Gonzaga aræ veſtem aureâ opere Phrygio, ac margaritis illuſtrè. Scipio Spinellus Dux Seminariæ bina vaſa argentea cubitalia egregie facta, cælataque: vtrūque ſacris B. Mariæ emblematis, & argumētis inſigne: ex altero argenteū liliū multiplex, ex altero aureus vernantium roſarum ramus exiſtit. ea vaſa ad Virginis pedes hinc, & hinc locata viſuntur. Marcus Germanus Valcaſſani Baro coronam ex margaritis, gemmiſque in roſarum modum compactis, auroque illigatis. Dux Terræ Nouæ Antiſtitem B. Mariæ ſupplicantem in aurea lamina cælatum: calicem item, patinamque pariter ex auro.

Card Cæſii
Donum.Card. Ruſti
cucii. D.Victor. Lab
dam. D.Princ. Venu
ſini. D.Iaſon. Villa
ni D.Bernardi
Stroz. Don.March. Ria
ni D.Luc. Turre
giani D.Ferd. Gon
zag. D.
Duc. Semi
naræ D.Baronis Val
caſ. D.Duc. Terræ
nouæ D.

Virg. Vrsin. ro. Virginij Vrsini Nomentani vxor Virginis Lauretanæ
 Noment. d. supplicantis effigiem ex argento pene bilibrem. Lucas Tur
 Luca Tur. regianus Florentinus suam, & vxoris imagines argen-
 regiani D. teas in morem supplicantium, ponderis non contemnen-
 di. Alij denique alias imagines argenteis laminis expres-
 sas, binarum, ternarumque librarum Deiparæ Laureta-
 næ dicarant. Illud huius generis eximium. Petrus Lomel-
 lini D. linus Genuensis argenteum infantem naturali statura fa-
 scijs constrictum pondo X. dono misit. votiuum id donum
 esse facile coniectare licet. Illa haud dubie votiua. Huma-
 num caput iustæ magnitudinis, ponderisque ex auro ab
 Jacobi Gri- Io: Iacobo Grimano missum. Maxilla cum dentibus ex ar-
 mani D. gento expressa adamantibus duobus, tribusque pyropis in
 Franc. Dei- signis à Francisco Deitristanio intimo Clementis Ponti-
 tristan. D. ficis cubiculario: lychni etiam argentei complures dono
 missi, artificio, ac pondere præclari. Sed vnus eminet in-
 Ioan. Caroli ter omnes, Io: Caroli Imperialis Genuensis donum. Is ly-
 Imper. D. chnus tribus veluti ramis figillatis conspicuus trifariam
 lucet. pondus est librarum circiter xxx. Cæterum aliud in
 Magni Duc. alio genere donum eximium Ferdinandi Medices Magni
 Hetrur. D. Hetruriæ Ducis. Triremis argentea bicubitalis, remigio,
 armamentisque omnibus instructa, ornataque, pondo cir-
 citer XL. Votiuum donum esse insculpta in vtroque trire-
 mis latere verba declarant.

FERDIN. MED. MAG. HETR. D.
 OB TRIREMES SVAS A PESTE LIBERATAS
 DEIPARÆ VIRGINI DICAVIT.
 A N. M. D. X C I I I.

Card. Mon- Egregium quoque pondere, ac pretio Cardinalis Mon-
 talti D. exi- talti donum fuit. Is effigiem suam, ac fratris sui argen-
 tium. team pulcherrime factam pondo CXL. Lauretanæ Virgi-
 ni consecrauit pio cum titulo,

ALEX.

ALEX. PERETTUS CARD. MONTAL. S.R.E. VICECAN.
XYSTI V. NEPOS

D. MARIE IPSVM, ET MICHAEM FR. PERPETVO
SVSTENTANTI MEMOR ET GRATVS
SACRVM MONVMENTVM POS.

AN. M. D. XCIII.

Opus pluris duobus aureorum millibus stetisse di-
citur.

Illustrium feminarum munera.

Cap. XXII.

NEC nobilium feminarū liberalitas per idem tempus
obscura fuit. Polixena Perneftaina Proregina Boemie
S. Gerionis Thebæorum Ducis caput præclara inclusum
theca, Lauretanæ Virgini donum misit. Theca argentea
auro interlita, & egregie facta. S. Gerionis loricati spe-
ciem reddit à pectore: & lorica est argento, auroque con-
spicua, caput martyris gemmata redimitum corona. Huic
subiecta basis ex hebeno, argentoque sacras Thebæorum
martyrum reliquias crystallo inclusas ostentat: votiuum
donum esse constat. à Polyxena Proregina pro salute vi-
ri sui recuperata, Virgini redditum. Princeps Vastallæ bi-
nas effigies aureas, alteram suam, alterã viri sui cum duo-
bus cordibus aureis sex pondo B. Virgini dedicauit. Ma-
ria Boadilia triremem cum B. Mariæ Lauretanæ effigie
sublimi, ex lamina expressam argentea. Principis Castel-
uetrani vxor crucem auream mole quidem exiguam, sed
materia nobilem, quippe sex adamantibus auro illigatis
nitet. Ducis Niuerniensis vxor bina candelabra argen-
tea bene facta pondo librarum octo, per coniugem suum
Virgini donum misit. Hieronyma Spinula ornatum aræ
ex veste Damascena violacea, auro conspicuum, binosq.
vrceolos cum suo pollubro ex argento pulchre, sciteque
factos. Violanta Farnesia bina candelabra argentea

Proreg. Boe-
mie D.

Princip. Va-
stallæ D.

Mariæ Bal-
diliæ D.

Princip. Ca-
stellet. D.

Duc. Niuer-
nensis D.

Hieron. Spi-
nulae D.

Violan. Far-
nes. Don.